

6. Черпак Ю. В. Інноваційний контекст організації фізичного виховання в загальноосвітніх навчальних закладах. *Фізичне виховання в рідній школі*. 2014. № 2. С. 16–18.

ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ВІД ПОРУШЕННЯ ПРАВ ДІТЕЙ ЩОДО ЗБЕРЕЖЕННЯ ВЛАСНОГО ЗДОРОВ'Я ЗА ДОПОМОГОЮ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

А. Бардінова

*аспірантка кафедри педагогічної майстерності та менеджменту
імені І. А. Зязюна Полтавського національного педагогічного
університету імені В. Г. Короленка,
помічник голови Октябрського районного суду м. Полтави*

Сучасне становище дітей в Україні викликає обґрунтоване занепокоєння суспільства і вимагає нових підходів у вирішенні цієї проблеми. Соціально-економічні труднощі в першу чергу зачіпають інтереси найбільш слабких членів суспільства – дітей. Не зменшуються випадки сирітства, викрадання дітей, продаж їх за кордон, народження дітей неповноцінних у розумовому та фізичному відношенні. Невпинно зростає кількість дітей, що вживають алкоголь та наркотики. Не вдається зупинити зростання правопорушень і злочинів, як вчинюваних неповнолітніми, так і по відношенню до них. Не менш складною є проблема забезпечення достатнього життєвого рівня неповнолітніх. Практика свідчить, що існуюча державна система охорони прав дітей в наш час не справляється зі своїми обов'язками. Тому один з варіантів вирішення цієї проблеми бачиться нами у запровадженні спеціалізованого омбудсмена з прав дітей.

Необхідність появи такого спеціалізованого омбудсмена пояснюється щонайменше трьома причинами: по-перше, діти в силу особливостей психічного і фізичного розвитку вимагають особливого підходу; по-друге, в силу відсутності життєвого досвіду і в певній мірі залежного становища вони не завжди самостійно можуть захистити свої права і законні інтереси; по-третє, благополуччя та нормальний розвиток дітей визначають майбутнє будь-якої країни. Дитячий омбудсмен покликаний домагатися не тільки додержання законодавчо закріплених прав дітей, але й розширення і більш повного дотримання своїх

обов'язків перед батьками дітей. Він повинен добиватися справедливого ставлення до дітей з боку різноманітних органів влади, допомагати їм, користуючись уже існуючими правами, а також сприяти визнанню за дітьми тих прав, які ще не дістали свого законодавчого закріплення.

Діяльність дитячих омбудсменів зосереджена виключно на питаннях забезпечення прав дитини.

З огляду на вищесказане одним із пріоритетів державної політики розвитку освіти України в сучасних умовах повинно стати завдання правового захисту від порушення інтересу дітей щодо збереження власного здоров'я.

На актуальність розв'язання вказаних завдань порушеної проблеми наголошується в Конституції України, в законах України «Про охорону дитинства», «Основи законодавства України про охорону здоров'я». Це знаходить відображення в Національній доктрині розвитку фізичної культури і спорту, міжгалузевій комплексній цільовій програмі «Фізичне виховання – здоров'я нації» та інших законодавчих актах України.

Зокрема, в Законі України «Про фізичну культуру і спорт» (ст. 4) підкреслено, що «... Держава створює умови для правового захисту інтересів громадян у сфері фізичної культури і спорту». Це знаходить підтвердження в наукових дослідженнях і працях вітчизняних учених М. Гриньової (2004) [5], Т. Денисовець (2010) [1], М. Дяченко-Богун (2015) [2], О. Момот (2019) [3], Л. Омельченко (2008) [4] та інших авторів, в яких питання порушеної проблеми знаходять висвітлення в різних аспектах.

Спираючись на дослідження згаданих вище вчених та аналіз науково-педагогічних джерел, мета статті – показати дієвість здоров'язбережувальної технології П. К. Іванова «Детка», яка в умовах дитячого садка №10 м. Полтави дозволяє здійснювати загартування організму дітей за допомогою водних процедур, оздоровити і вилікувати їх, поновити психічну рівновагу, тим самим захистити інтереси дітей.

У контексті нашого дослідження варто зазначити, що у сучасній педагогічній науці категорія «технологія» має багатоаспектність використання поряд із спорідненими термінами («технологія навчання», «педагогічна технологія», «освітня технологія» тощо), які досить часто використовуються як синонімічні.

Сучасне розуміння технології ґрунтується на результаті [5]. З цих позицій чи не найкраще підходять здоров'язбережувальні технології. на особливу увагу в цьому аспекті заслуговує здоров'язбережувальна технологія П. К. Іванова «Детка», в основі якої лежить концепція П. Іванова про цілісне бачення ним збереження здоров'я людини за допомогою природніх засобів.

Елементи зазначеної технології отримали впровадження в дитячому садочку №10 м. Полтави (наразі – це початкова школа №42 м. Полтави).

П. К. Іванов у здоров'язбережувальній технології особливо рекомендує, як засіб загартування організму, обливання холодною водою в усі пори року, ігри і прогулянки на свіжому повітрі, ходіння босоніж, вправи у біганні тощо. Всі ці поради П. К. Іванова знайшли відображення в його здоров'язбережувальній технології «Детка» та реалізацію в практиці дитячого садочка № 10.

Найхарактернішою рисою здоров'язбережувальної технології П. Іванова є те, що вона твердо стоїть на засадах органічного поєднання фізичного і духовного виховання.

Результат багаторічного впровадження здоров'язбережувальної технології «Детка» П. К. Іванова в практику дитячого садка №10 засвідчив зниження рівня захворюваності дітей, а отже підвищив рівень імунітету організму дітей до захворювань.

У контексті досліджуваної нами проблеми необхідно зазначити, що впровадження здоров'язбережувальної технології «Детка» П. К. Іванова в заклади освіти довгий час забороняли. І лише в кінці ХХ століття завдяки активним діям учених, лікарів, педагогів вона отримала реалізацію в дошкільних закладах освіти, зокрема, у дитячому садку № 10 м. Полтави. У такий спосіб діти отримали захист щодо збереження власного здоров'я за допомогою здоров'язбережувальної технології «Детка» П. К. Іванова.

Отже, зазначена здоров'язбережувальна технологія загартування організму дітей П. К. Іванова «Детка» є дієвою і результативною (а значить, достатньо стабільною) за умови свого підтвердження в конкретній, особистісно значущій діяльності. У нашому випадку – це впровадження згаданої здоров'язбережувальної технології в навчально-виховний процес закладу освіти.

Література:

1. Денисовець Т. М. Виховання здорового способу життя соціально занедбаних дітей в умовах шкіл-інтернатів : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07 / Т. М. Денисовець. – Полтава, 2010. – 240 с.
2. Дяченко-Богун М. М. Здоров'язбережувальні технології у професійній діяльності майбутніх учителів біології : монографія. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка. – 396 с.
3. Момот О. О. Теорія і практика виховання майбутнього вчителя в умовах створення здоров'язбережувального середовища вищого навчального закладу : дис. ... д-ра пед. наук : спец. 13.00.07. «Теорія і методика виховання». Київ, 2019. 552 с.
4. Омельченко Л. П. Здоров'ятворча педагогіка / Л. П. Омельченко, О. В. Омельченко. – Х. : Основа, 2008. – 205 с.
5. Педагогічні технології: теорія і практика / Під ред. Гриньової М. В. – Полтава, 2005.

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ АВТОРСЬКОЇ МЕТОДИКИ РОЗВИТКУ ГНУЧКОСТІ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

Ю. Безпалько

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Полтавського національного педагогічного університету
імені В. Г. Короленка*

Науковий керівник: Шапаренко І. Є. – кандидат біологічних наук,
доцент кафедри медико-біологічних дисциплін і фізичного виховання
Полтавського національного педагогічного університету
імені В. Г. Короленка

З метою вивчення ефективності розвитку гнучкості був організований та проведений педагогічний експеримент у 2020–2021 рр. Досліджувана група мала в складі 20 осіб з однаковим рівнем фізичної підготовленості. Педагогічне дослідження на тему випускної кваліфікаційної роботи проводилося в три етапи.

Перший етап включав вивчення і аналіз літератури з теми дослідження. На даному етапі нами також визначено об'єкт, предмет, мету і завдання дослідження. На другому етапі були складені комплекси вправ, спрямовані на розвиток гнучкості у молодших школярів, введені в зміст уроків фізичної культури з